

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA

2021

#memòriaCTESC

Consell de Treball,
Econòmic i Social
de Catalunya

FACTORS ESTRATÈGICS

R+D+I
Infraestructures
Sostenibilitat

ECONOMIA I MERCAT DE TREBALL

CONDICIONS DE VIDA

Economia i mercat de treball

PIB, preus
i costos laborals

5,8%
creixement
real

Preus, costos i productivitat	
IPC	2,9%
Costos laborals mensuals	7,3%
Costos laborals per hora	-0,5%

Demanda	
Demanda interna	5,4%
▲ consum de les famílies	5,2%
▲ formació bruta de capital	8,1%
▲ consum públic	3,3%
Sector exterior	1,1 pp
Oferta	
Indústria	5,3%
Construcció	1,6%
Serveis	6,3%
Agricultura	1,5%

Mancança
estructural de
dades
estadístiques
oficials

□ **Demografia empresarial:**

- ▼ societats cooperatives, societats agràries de transformació, centres especials de treball i mutualitats
- ▲ empreses d'inserció, fundacions, associacions

□ **Sectors clau:**

- serveis a la comunitat
- activitats sanitàries, socials, culturals i altres serveis
- agroalimentari

□ **Marc normatiu:** avança l'elaboració d'un nou marc.

- Avantprojecte de llei d'economia social i solidària
- Projecte de llei del Tercer Sector

Teletreball,
al voltant del
20%
de la població
ocupada

Hores efectives treballades:
-5,8% entre 2019 i 2021

Recuperació
de la temporalitat
(sobretot al sector públic)

	Variació 20-21 (%)	Variació 19-21 (%)	Taxa 2021 (%)	Variació de la taxa 20-21 (pp)	Variació de la taxa 19-21 (pp)
En edat de treballar	+0,2	+0,8	-	-	-
Activa	+1,7	+0,4	78,1	+1,2	-0,3
Ocupada	+3,0	-0,3	69,0	+1,9	-0,8
• treball a temps parcial	-2,7	-10,9	12,9	-0,8	-1,5
• temporal	+8,3	-5,2	20,6	+0,9	-1,0
Aturada	-6,7	+5,8	11,7	-1,1	+0,6

Polítiques d'ocupació

Polítiques actives	Total	Variació
Pressupost definitiu política de despesa Foment de l'ocupació de la Generalitat	2.030,2 M€	+ 67%
Pressupost definitiu SOC	760 M€	+ 20%

Polítiques passives	Total	Variació
Nombre persones beneficiàries	255.012 persones	- 38,5%
56% prestació contributiva	142.911 persones	-39,2%
Taxa de cobertura	62,4%	-33,3pp
Despesa en prestacions d'atur	4.257 6M€	-32,9%

Noves polítiques públiques per a un mercat de treball dinàmic, resiliència i inclusiu.

Component 23 del Pla de recuperació, transformació i resiliència (PRTR).

Reformes en curs:

- Polítiques actives d'ocupació: reforma Llei d'ocupació i sistema d'incentius a la contractació estable
- Polítiques passives: nivell assistencial

Negociació col·lectiva

Convenis col·lectius

511 convenis	Amb inici d'efectes econòmics de gener a desembre de 2021
22,7% sectorials	Afecten més del 90% de treballadors/ es i empreses
77,3% d'empresa	Afecten la resta de treballadors/ores i empreses

Hores anuals pactades	1.726 hores
Increment salarial pactat	1,35%
Increment salarial revisat	1,42%
Inaplicacions	48

L'any 2021 l'Observatori del Treball i Model Productiu reprèn l'estadística de la negociació col·lectiva a Catalunya.

Relacions laborals i conflictivitat

Conflictivitat laboral

▲ vagues	12 més
▲ persones treballadores	184,7%
▼ jornades no treballades	-46%%

Solució extrajudicial de conflictes, ERO i empreses concursades

▲ Expedients tramitats pel TLC	7,8 %
▲ Conciliacions individuals	16,2%
▲ Conciliacions col·lectives	32,1%
▲ Mediacions	179,1%
▼ ERO	-94,5%

Tot i el decrement interanual dels **ERO** i les persones treballadores a les quals afecten, que mostren una evolució positiva, les dades encara estan lluny dels períodes anteriors a la crisi de la COVID-19.

Pel que fa a la **solució extrajudicial de conflictes**, l'increment de procediments dona continuïtat a la tendència a l'alça anterior a la pandèmia.

Economia i mercat de treball

Sinistralitat laboral

Creix però encara continguda
pels efectes de la pandèmia
de la COVID-19 (valors
inferiors als del 2019)

+15,1%
accidents
laborals
(+26.403 AT)

	Total	Var. %	Var. absoluta
Accidents laborals			
▲ en jornada laboral sense baixa	93.463	+9,1	+7.819
▲▲ en jornada laboral amb baixa	90.985	+21,0	+15.765
▲▲ <i>in itinere</i>	16.705	+20,3	+2.819
Malalties professionals registrades			
▲ malalties	1.026	+7,0	+67
Incapacitats temporals per contingències professionals			
▲ nombre de processos iniciats	127.020	+0,4	+497
▼ durada (en dies)	38,3	-1,0	-0,4
Incapacitats temporals per COVID-19			
nombre	622.035	+11,7	+65.049
durada (en dies)	13,1	-18,6	-3,0

#memòriaCTESC

CONSIDERACIONS

Creixement

Creixement

- En el millor dels escenaris, no es preveu que el PIB recuperi els nivells previs a la crisi generada per la pandèmia per COVID-19 abans de finals de 2023.
- Factors de risc i d'incertesa que poden desaccelerar sensiblement el creixement de l'economia catalana:
 - La invasió d'Ucraïna i les sancions imposades a Rússia.
 - L'augment en el preu de l'energia i de les matèries primeres.
 - L'elevada inflació, inèdita en les darreres dècades i que ja està provocant una forta reducció del poder adquisitiu de les famílies i un increment notable dels costos de producció de les empreses.
 - El canvi de signe de la política monetària, amb increments de les taxes d'interès.
 - Persistència del risc COVID.

CONSIDERACIONS

Política econòmica (1/3)

Política econòmica

- Els **fons *Next Generation EU*** i el Marc Financer Pluriennal de la UE (2021-2027) són una oportunitat única per fer front als riscos plantejats prèviament. Cal:
 - Vetllar per evitar que es produeixin retards en l'execució dels fons *Next Generation EU*.
 - Que l'aplicació dels fons NGEU seleccioni projectes que augmentin l'estoc de capital públic i que les inversions públiques complementin la privada.
 - Que en els concursos públics associats als fons NGEU, els criteris de valoració de mèrits donin preferència,
 - entre els projectes solvents i d'igual productivitat,
 - a aquells destinats a empreses que tenen majors problemes d'accés al finançament extern,
 - per tal d'ajudar les **petites empreses** a superar les friccions financeres existents,
 - garantint una proporció de contractes públics per a les petites empreses.

CONSIDERACIONS

Política econòmica (2/3)

Política econòmica

- Es recomana que la **Comissió de Seguiment i Avaluació dels Projectes Finançats pels Fons NGEU** a Catalunya es constitueixi en el si del **CTESC**.
- **Política de cohesió i lluita contra la desigualtat i Mecanisme de Recuperació i Resiliència:**
 - Cal avaluar l'impacte social a Catalunya de les reformes estructurals proposades en el PRTR.
 - **Projectes finançats amb fons NGEU que depenguin de la Generalitat de Catalunya:** cal invertir especialment en ajudar les persones a tornar a tenir una ocupació de qualitat, sobretot:
 - les dones,
 - els joves,
 - els aturats de llarga durada,
 - les persones pertanyents a minories ètniques,
 - les persones amb discapacitat i
 - les persones grans.

CONSIDERACIONS

Política econòmica (3/3) Sector públic

Política econòmica

- Cal garantir que les inversions ecològiques i digitals i totes les altres despeses finançades amb els fons NGEU s'apliquin respectant l'objectiu de la sostenibilitat social.

Sector públic

- Cal establir amb urgència les mesures adequades per augmentar la **inversió** de l'Estat i les seves entitats a Catalunya.
- Considerem que el Govern central ha d'abordar la reforma del **model de finançament autonòmic**, de la qual ha de sortir un nou model de finançament per a Catalunya que:
 - reforci la seva autonomia financera,
 - compleixi el principi d'ordinalitat i
 - reconegui una agència tributària pròpia coordinada amb la de l'Estat.
- Aquest model, entre altres mesures, ha de preveure la possibilitat d'incloure mecanismes d'harmonització fiscal per tal d'evitar el *dumping fiscal* entre les comunitats autònomes.

CONSIDERACIONS

Economia social

Economia social

- Entitats que es dediquen als **serveis a les persones**:
 - Reforç de polítiques de suport
 - Afavorir l'accés prioritari a la contractació pública de les empreses que compleixin requisits ètic, socials i mediambientals
- Entitats que es dediquen al **sector agroalimentari**:
 - Suport via ajuts econòmics
 - Fomentar la digitalització
 - Aposta per la sostenibilitat
 - Potenciar la comercialització i distribució dels seus productes
- ▲ suport públic a l'ocupació en els **centres especials de treball** i les **empreses d'inserció**.

CONSIDERACIONS

Polítiques d'ocupació

Polítiques d'ocupació

- Rellevància estratègica de les polítiques actives d'ocupació, que formen part de les reformes estructurals PRTR.
 - Reforma en curs de la Llei d'ocupació i del sistema d'incentius a la contractació per l'ocupació estable.
 - Reforma en curs del nivell assistencial de la protecció d'atur.
- **Pressupost política "Foment de l'ocupació"**
 - PGE 2022: 7.648 M € (+3,3%), 812 dels quals MRR
 - 6.463,1 M€ al SEPE.
 - Generalitat 878 M €
 - Dels quals el SOC en gestiona 478 M €
- **Polítiques passives**
 - PGE 2022 destinen 22.457 M € a prestacions d'atur (-10%)
 - 77'1% de la despesa del SEPE

CONSIDERACIONS

Relacions laborals

Relacions laborals

- Valorar el fet que l'Observatori del Treball i Model Productiu hagi reprès **l'estadística de la negociació col·lectiva**, com a resultat de l'anàlisi i el tractament de dades a partir del full estadístic del REGCON.
- Emprendre les accions necessàries per tal de poder disposar de recursos econòmics i personals, a fi i efecte de disposar d'una base de dades estadística de la negociació col·lectiva el més fidel a la realitat possible.
- Posar en valor el **diàleg social i el consens** per tal d'arribar a un acord en el marc d'un nou Acord per a l'ocupació i la negociació col·lectiva, que va perdre la seva vigència l'any 2020.
- Realitzar la vertebració d'un **sistema de relacions laborals equilibrat**.
- Valorar l'adopció de **mesures de flexibilitat interna** adoptades mitjançant el Reial decret llei 32/2021, en detriment de l'extinció de contractes de treball, sempre que això sigui possible.
- Posar en valor la **solució extrajudicial de conflictes**, com a via d'assoliment d'acords prèvia a la judicial.

CONSIDERACIONS

Sinistralitat laboral

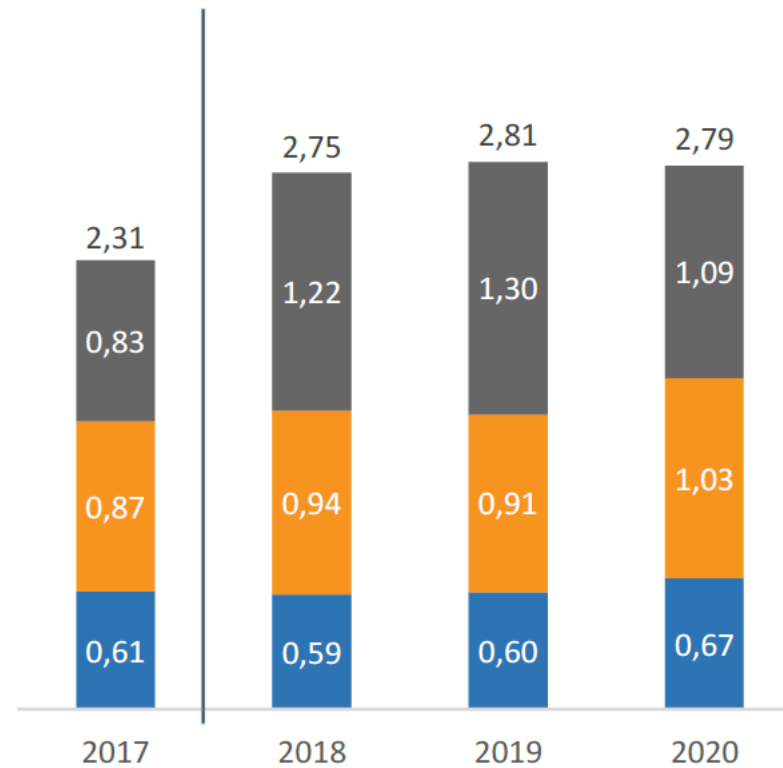
Sinistralitat laboral

- **L'augment de la sinistralitat** el 2021, superats els moments més durs de la pandèmia de la COVID-19, fa necessari definir actuacions concretes i urgents que ajudin a reduir-la i evitar tornar a les xifres dels anys precedents.
- L'impuls en la prevenció durant la pandèmia s'ha d'aprofitar per **reforçar la seguretat i salut en el treball**. En aquesta línia, es valoren positivament actuacions com:
 - l'aprovació de l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026 i
 - el nou Marc estratègic de la UE sobre salut i seguretat en el treball 2021-2027
- Cal estar amatents a l'evolució dels registres de les **malalties professionals** quan es retorni totalment a la conjuntura habitual. Cal avaluar les seqüeles físiques de la pandèmia i atendre l'impacte dels riscos psicològics que se'n puguin derivar.

Factors estratègics

R+D+I

- Innovació menys R+D interna sector privat
- R+D interna sector privat
- R+D sector públic

Unitats: percentatges sobre el PIB. Font: elaboració a partir de l'INE.

Nota: les dades del 2018, 2019 i 2020 sobre innovació no són comparables a la del 2017 per un canvi metodològic en el seu càlcul.

Despesa en R+D+I sobre el PIB

□ Inversió

- L'any 2021 s'han prorrogat els pressupostos de la Generalitat, mentre que l'Estat els ha aprovat per primer cop en els últims tres anys.
- Inversió de l'Estat centrada en infraestructures ferroviàries
- La inversió liquidada s'ha mantingut baixa durant l'última dècada
- Fons *Next Generation*

□ Ús de les infraestructures

- ▲ transport d'usuaris en tots els modes
 - Cap mode recupera els nivells de 2019
 - Ports i aeroports, principalment, i terrestre col·lectiu (tren i autobús), més lluny dels valors d'abans de la pandèmia
- ▲ transport de mercaderies
 - Només el transport per carretera recupera els valors de 2019

Factors estratègics

La producció
és més sostenible,
però no el consum

El canvi climàtic
és una realitat
que requereix
urgentment adaptació

Sostenibilitat ambiental

Progrés cap als objectius ambientals del Pacte Verd Europeu i l'Agenda 2030

S'assolirà l'objectiu 2005-2020 de
reduir les emissions de CO₂ el 25% -23,5%

Millora l'indicador d'electromobilitat +2,5
punts

Millora la capacitat de generar
electricitat fotovoltaica i biogàs +23,8%

Més inversió ambiental i empreses
amb productes i serveis certificats +7,5%

Menys materials rebutjats i més de
recuperats, reutilitzats i reciclats el 59,5%

La indústria aconsegueix l'objectiu de
valoritzar el 70% dels residus el 76,4%

Més terres ecològiques per assolir
l'objectiu 2030 del 25% el 18,5%

Reptes pendents

Adaptar-se als impactes de
l'escalfament climàtic +2 °C

Desplegar i integrar les energies i
l'electricitat renovables (50% 2030) el 34,5%

Millorar l'eficiència en l'ús dels
recursos i el consum de materials 2,7€/kg
7,3 t/hab.

Reduir la contaminació atmosfèrica 23,9 i 23,6
per NO₂ i PM₁₀ (a les zones 1+2) µg/m³

Transformar el sector pesquer
perquè no perdi més embarcacions -21,0%

Transformar el sector agrari per
conservar el sòl i la biodiversitat 1.073 ha
per hab.

Factors estratègics

CONSIDERACIONS

R+D+I
Societat digital

R+D+I

- Les noves lleis de ciència i tecnologia haurien d'aportar més recursos a l'R+D+I
- Es valora de difícil consecució els objectius del PN@SC de situar les despeses en R+D sobre el PIB en el 2,12% el 2024 i en el 3,0% el 2030. Ara están a l'1,70%
- El sector privat executa poca despesa en R+D en comparació amb la UE
- Es valora positivament l'augment del finançament en R+D+I de la Generalitat durant el primer any de pandèmia amb el protagonisme en l'àmbit de la Salut

Societat digital

- Les recomanacions de fer servir els serveis en línia en lloc dels presencials no haurien de perjudicar les persones més grans
- El Kit digital hauria d'aproximar l'equipament TIC de les empreses petites i microempreses al de les empreses de més dimensió
- La diversitat de programes orientats a la digitalització en el Pla de recuperació haurien de tenir un desplegament social i territorial equilibrat, sobretot en l'àmbit del 5G

Infraestructures

- **Context pressupostari marcat pels fons *Next Generation* i la inflació**, que pot acabar incidint en el cost de les inversions, fet que en podria endarrerir l'execució.
- Els pròxims anys estaran condicionats per l'**emergència climàtica** i pels **alts preus de l'energia**, fet que té un impacte directe en el cost del transport.
- Segueix sense definir-se un model per finançar el manteniment de les **infraestructures viàries**, tal com indiquen les diferents directives de la UE sobre l'eurovinyeta. Aquest fet:
 - pot incidir en la seguretat de les vies,
 - incrementa la despesa que han d'atendre els pressupostos de la Generalitat i
 - impedeix la capacitat de regular fluxos de trànsit per part del Govern.
- La **liberalització de l'alta velocitat ferroviària** també sembla haver-ne abaratit els preus. Tanmateix, Catalunya disposa d'una infraestructura a bona part del seu territori infrautilitzada, especialment per usos laborals.

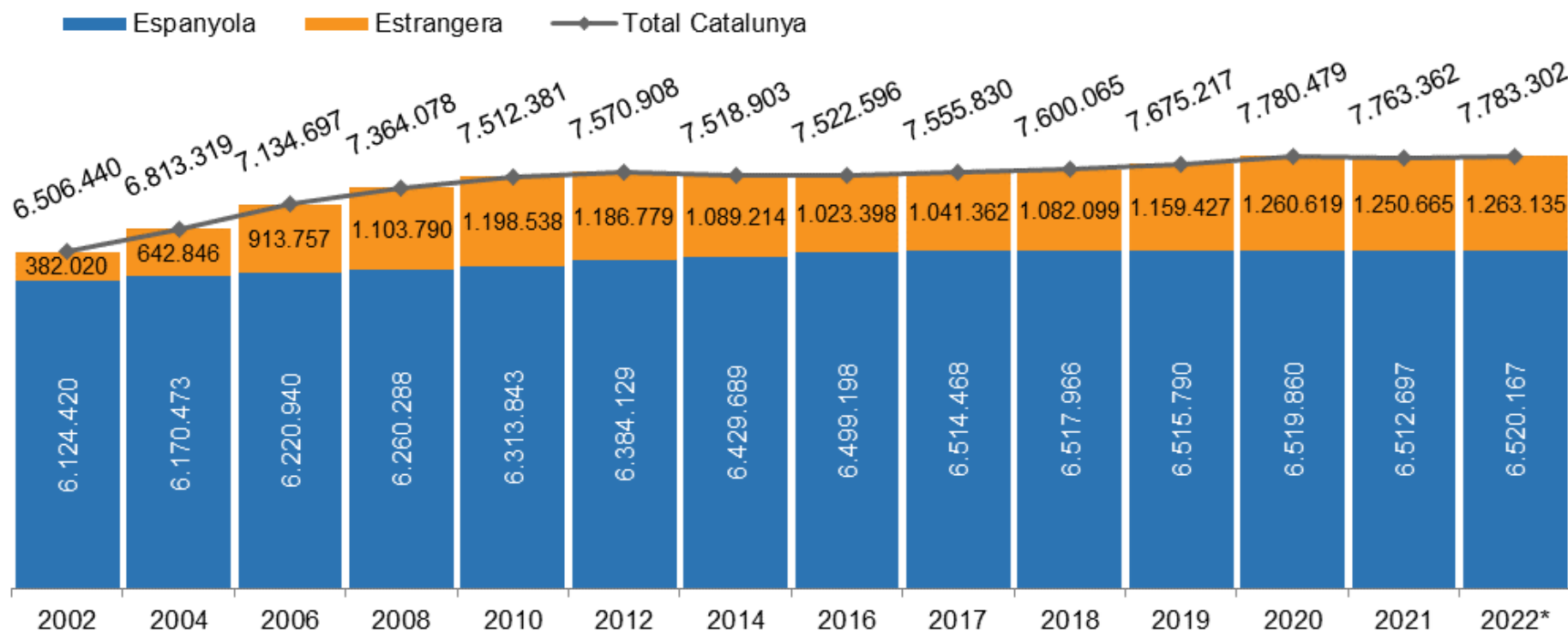
Sostenibilitat ambiental

- Invertir en clima i infraestructura verda amb rigor científic
- Electrificar, planificar la instal·lació de renovables, impulsar l'autoconsum col·lectiu i millorar l'eficiència energètica per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
- Augmentar els ajuts econòmics i el diàleg social per fomentar l'economia circular i la gestió i certificació mediambiental i energètica a les empreses.
- Avançar en una reforma fiscal verda que redueixi l'extracció i la importació de materials i n'augmenti la recuperació.
- Millorar la qualitat de l'aire i mantenir la contaminació per sota dels llindars anteriors a la pandèmia de la COVID-19.
- Ajudar a transformar les terres agràries per tenir sòls productius i no perdre més conreus de secà ni ocupació.
- Defensar el model de cogestió del sector pesquer català i la pesca costanera de proximitat per no perdre més embarcacions, captures i ocupació.

Condicions de vida

Demografia (1/2)

▲ **0,3%**
població
(es recupera el volum poblacional
previ a la pandèmia)

#memòriaCTESC

Unitats: nombres absoluts a 1 de gener de cadascun dels anys. Les dades del 2021 són provisionals

Evolució de la població resident a Catalunya. Catalunya 2002-2022

Condicions de vida

Recuperació de la immigració i l'emigració al llarg del 2021

El 2020 la COVID-19 afecta el moviment natural i els moviments migratoris

Demografia (2/2)

	2019	2020	Variació absoluta	Variació relativa
▼ Natalitat	61.548	58.464	-3.084	-5,0
▲▲ Mortalitat	64.547	79.784	+15.237	+23,6
▼▼ Nupcialitat	26.939	15.662	-11.277	-41,9

	2020	2021	2022	Variació abs. 21-22	Variació rel. 21-22
▲ Immigració*	1.260.619	1.250.665	1.263.135	+12.470	+1,0
▲ Emigració	331.189	340.514	357.011	+16.497	+4,8

#memòriaCTESC

81,5%
de la població
valora
positivament
el seu estat de
salut (2021)

- **Indicadors de salut globalment positius (2019, 2020, 2021), però:**
 - Hi ha un gradient socioeconòmic en salut des de la infància
 - Els hàbits i estils de vida no milloren en els últims anys
 - El pes relatiu de la mortalitat evitable a través de la prevenció i la promoció creix al **2019**
 - La COVID-19 provoca el 20% de les defuncions al **2020**
 - L'esperança de vida es redueix 1,5 anys al **2020**
- **Recursos (2019, 2020, 2021)**
 - Disminucions en el nombre de centres o dispositius d'atenció primària, hospitalària, sociosanitària i salut mental al **2020**
 - La taxa global de llits hospitalaris al **2019** (45,7 x 10.000) està per sota de la UE-27 (50,0) (2018)
 - Millora la taxa de metges/esses d'atenció primària x 10.000 persones: de 9,78 al 2019 a 10,01 al **2021**
 - Millora la taxa d'infermers/eres d'atenció primària x 10.000 persones: de 9,88 al 2019 a 11,14 al **2021**

+3%
despesa
líquida
Departament
de Salut (2021)
(5,7% PIB)

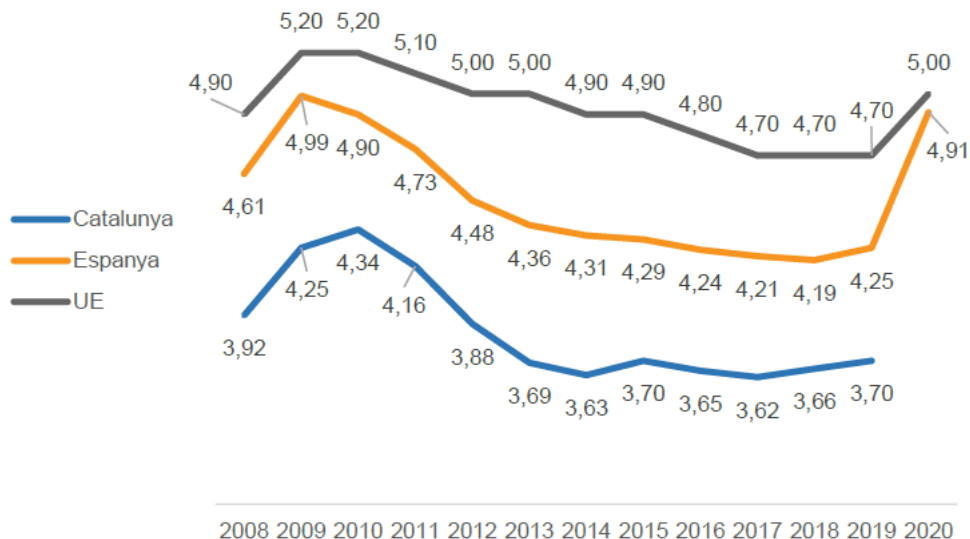
- **Activitat (2020)**
 - Disminucions a l'atenció no relacionada amb la COVID-19
 - Hospitals de dia (-17,1%)
 - Urgències (-16,9%)
 - At. socio sanitària amb internament i ambulatoria (-2% -8,9%)
 - A primària, caiguda de l'atenció presencial i increment de la telemàtica, sobretot telefònica (467,8%)
- **Pobl. vacunada amb pauta completa (2021)** 78,43%
- **Increment de les llistes d'espera (2021)**
 - Consultes externes (16,7%)
 - Proves diagnòstiques (15,1%)
 - Procediments quirúrgics (12,2%)
 - Trasplantaments d'òrgans sòlids (13,5%)
- **Problemes d'infradiagnòstic (2020)**
 - Nous casos de VIH (-50%)
 - Nous casos de càncer (BCN) (-22%)
 - Ansietat, angoixa i estat nerviós (BCN) (-7,9%♀)(-4,9%♂)

- **AROPE ECV2020-2021**
 - ▼ taxa AROPE de 26,7% a 25,9%
 - Taxa AROPE <16anys molt elevada (32,6%, ECV2020)
 - ▼ taxa risc pobresa de 21,7% a 19,9% en un context de:
 - ▼ ingressos i desigualtat en la seva distribució
 - Paper prestacions socials (sobretot atur)
 - ▲ privació material i social severa del 8% al 9%
- **Privacions llars 2019-2021**
 - ▲ llars sense capacitat per despeses imprevistes de 26,1% a 32,9%
 - ▲ llars amb retards en pagaments habitatge de 7,5% a 13%
 - ▲ llars que no poden mantenir habitatge a temperatura adequada de 8,3% a 15,9% (de 9,4% a 15,9% 2020-2021)
- **Caldrà estar atents a l'efecte de la inflació en la capacitat de consum i les condicions de vida de les llars**

- **Situació del sistema de protecció social**
 - El nombre de pensions recupera la tendència al creixement i la relació afiliacions/pensions (1,97, el 2021) és similar a abans de la pandèmia...
 - ...però la taxa de cobertura de pensions amb cotitzacions cau gairebé 20pp en els dos anys de pandèmia: de 85,9% (2019) a 67,8% (2021)
- **Empitjorament situació social causat per pandèmia es reflecteix en la demanda d'RGC i IMV**
 - Sol·licituds d'RGC: 47.457 i 45.547 durant 2020 i 2021, front a 24.554 durant 2019
 - Expedients d'RGC: passen de 32.167 a 54.746 entre 31.12.2019 i 31.12.2021
 - Sol·licituds d'IMV: 164.199 (150.109 vàlides) de 06.2020 a 09.2021
 - Nivell elevat de denegacions d'RGC (31.115, el 2021) i IMV (s'han aprovat el 20,9% dels expedients resolts i el 18,8% de les sol·licituds vàlides presentades entre 06.2020 i 09.2021)
- **Fort impacte de la pandèmia en el sistema d'atenció a la dependència** (en sol·licituds, persones beneficiàries i prestacions, activitat administrativa, atenció a persones usuàries i condicions laborals dels professionals)
- **La despesa en protecció social segueix creixent**
 - L'any 2021, la despesa liquidada del Programa de protecció social segueix augmentant (15,9%) fins a 4.258,8M€ i creix la despesa en RGC (28,1%) fins a 429,3M€

Condicions de vida

Educació

2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

Unitats: percentatge del PIB.

Font: elaboració a partir del Departament d'Educació de la Generalitat, el Ministeri d'Educació i Formació Professional, i Eurostat.

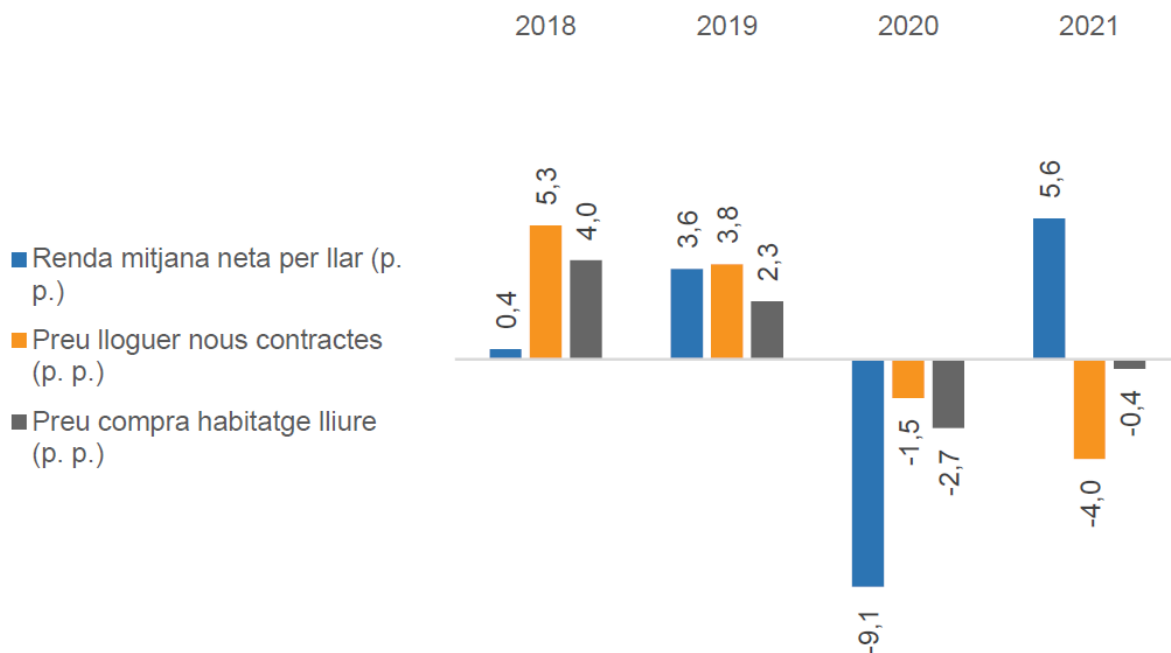
Despesa pública total en educació sobre el PIB. Catalunya, Espanya i UE, 2008-2020

- ▼ alumnat dels ERG per primer cop en vint anys
- ▲ persones que fan un itinerari formatiu
 - Desajustos oferta i demanda d'FP
 - ▲ formació en línia
- Molts indicadors inclouen biaixos per sexe, origen, nivell socioeconòmic i territori
- Baixa participació de la població adulta en activitats d'aprenentatge permanent
 - Dèficits destacats: competències lingüístiques i digitals
- ▲ 7,1% el pressupost del programa Educació, però es manté en el 3,7% del PIB (inferior a Espanya i la UE)

Condicions de vida

Habitatge

- L'any 2021 significa una millora general de les condicions d'accés a l'habitatge
- La política d'habitatge executada per l'Agència de l'Habitatge augmenta les seves actuacions i la seva despesa fins a les **93.578 actuacions i els 254,1 M€**. Les polítiques que han aportat més recursos han estat:
 - Mantenir i evitar la pèrdua de l'habitatge
 - Promoció i accés a l'habitatge
- **El parc d'habitatges destinat a polítiques socials augmenta en 379 unitats i se situa en 37.441 habitatges**

Font: elaboració a partir de Dades Habitatge i de l'INE.

Evolució dels preus en el mercats immobiliaris i de la renda familiar

Demografia

- La pandèmia ha agreujat la pauta descendent de la natalitat, que juntament amb el creixement de la mortalitat, consolida el **creixement natural negatiu** iniciat el 2018.
- La **baixada de la natalitat** té a veure amb els efectes indirectes de la pandèmia, com la situació del mercat laboral, el context econòmic, les dificultats per a l'emancipació dels joves i les incerteses que la crisi sanitària i social pot causar a curt i mitjà termini. Caldrà estar amatents al retorn a la situació prepandèmia per avaluar i preveure actuacions per eliminar obstacles a la natalitat.
- **Moviments migratoris**
La situació tràgica derivada de la invasió militar de Rússia a Ucraïna tindrà implicacions demogràfiques a Catalunya, tot i que menor que en els països propers a Ucraïna. Amb tot, **s'imposa fer una reflexió sobre la situació dramàtica** que viuen milions de persones forçades a fugir de les seves llars per causa dels enfrontaments bèl·lics, així com per la persecució que viuen als seus països d'origen o per les crisis humanitàries arreu del món.

Condicions de vida

CONSIDERACIONS

Salut

Salut

- Dissenyar, implementar i avaluar accions orientades a tractar els **determinants socials de la salut** i garantir la **igualtat en salut**
- Reforçar les **polítiques de promoció i prevenció de la salut (salut pública i comunitària)**
- Reduir de manera estructural les **l·listes d'espera**
- **Donar resposta a:**
 - La situació d'**infradiagnòstic**
 - L'impacte de la pandèmia en la **salut mental**
 - Les persones amb **simptomatologia prolongada** de la COVID-19
- **Garantir la immunitat** davant de la COVID-19 per controlar la letalitat del virus

Protecció i inclusió social

- Cal alertar de l'**elevat risc de pobresa i exclusió social de la infància i adolescència**
- **L'RGC no està assolint del tot el seu objectiu de fer front a la pobresa** per problemes de cobertura i s'alerta que la **congelació de l'IRSC** suposa una pèrdua de poder adquisitiu i una limitació al dret d'accés a la prestació
- **L'IMV no està aconseguint el seu objectiu de reduir la pobresa severa** per problemes de cobertura (provocats per barreres d'accés, disseny de la norma, quantia de la prestació)
- **Per tal que les ajudes arribin a la població objectiu es proposa:**
 - Agilitar la tramitació, simplificar i desburocratitzar el procediment i facilitar eines per a la tramitació telemàtica
 - Esmerçar esforços per fer arribar informació sobre ajudes a llars més vulnerables
 - Facilitar mitjans i recursos materials i humans per fer front a augment demanda
 - Millorar quantia IMV
 - Fer efectiu conveni entre Estat i Generalitat per millorar gestió IMV i compatibilitzar IMV/RGC
- **Replantejar el model d'atenció a la dependència i prendre mesures per reduir llistes d'espera i millorar l'atenció a persones usuàries**

Condicions de vida

CONSIDERACIONS

Educació

Educació - Reptes

- Dinàmica demogràfica → Definició de l'oferta formativa, configuració de les plantilles de tots els nivells formatius
- Biaixos per sexe, origen, nivell socioeconòmic i territori → integrar diferents perspectives en la definició i articulació de les decisions i polítiques educatives
- Desajustos oferta i demanda FP → ▲ percentatge de reserva per alumnes de CFGM que vulguin accedir a CFGS
- Millora de continuïtat educativa + ▼ abandonament escolar prematur → sistema d'informació i orientació acadèmic i professional sistemàtic i amb perspectiva de gènere
- Fomentar l'aprenentatge al llarg de la vida insistint en les competències digitals i les llengües estrangeres
- Mantenir i incrementar l'esforç inversor en educació
- Diàleg i consens per afrontar el moment actual

Habitatge

- **Difícultat de mantenir la millora general de les condicions d'accés a l'habitatge del 2021**, en particular, per les previsions a la baixa del creixement econòmic en l'àmbit internacional
- Es valora positivament la constitució de la **Comissió de Seguiment i Avaluació** de les mesures de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge, i la creació del **Grup de Treball** per a la garantia del dret a l'habitatge
 - En el marc del Grup de Treball es podrien recollir **mesures de fiscalitat** que tractin favorablement determinades operacions econòmiques que ajudin a assolir els objectius en política d'habitatge del Govern
- Les estimacions del Banc d'Espanya situen la inversió en habitatge com la més rendible i això significa una **pressió sobre els preus de compra de l'habitatge**

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA

2021

#memòriaCTESC